

*Jeśli zapomnę o Nich,
Ty Boże na niebie zapomnij o mnie.*

Adam Mickiewicz

Posel Rzeczypospolitej Polskiej

Jarosław Zieliński

**Szanowny Pan
Piotr Kłys
Wójt Gminy Łomża**

**Szanowny Pan
Mariusz Rytel
Dyrektor Centrum Kultury Gminy Łomża**

**Szanowny Panie Wójtce, Szanowny Panie Dyrektorze, Mieszkańcy Ziemi Łomżyńskiej,
Szanowni Państwo,**

serdecznie dziękuję za zaproszenie do udziału w obchodach Dnia Sybiraka, które odbywają się dzisiaj w Podgórzu. Niestety mimo szczerych chęci nie mogę bezpośrednio wraz z Państwem uczestniczyć w tej ważnej uroczystości, dlatego tą drogą chciałbym przekazać kilka słów historycznej, współczesnej refleksji.

Nasza historia od 250 lat jest w sposób tragiczny związana z nieludzką syberyjską ziemią. Jednak to nie sama ziemia jest nieludzka, a taką uczynili ją rosyjscy i sowieccy agresorzy. Możemy powiedzieć za Zofią Nałkowską, że „to ludzie ludziom zgotowali ten los”. Syberia to miejsce martyrologii Polaków, ważna część polskiego narodowego losu i jedna z polskich dróg do niepodległości. Dobrze wyrażają to słowa Hymnu Sybiraków autorstwa Mariana Jonkajtysa: „Myśmy wciąż do Niepodległej szli, szli z uporem ponad dwieście lat”.

85. lat temu miała miejsce pierwsza tragiczna w swojej skali i cierpieniu zesańców wywózka Polaków na Syberię. Jej celem było unicestwienie patriotycznych elit państwa i narodu polskiego, a jednocześnie deportacja ta była elementem zemsty Stalina za obronę świeżo odzyskanej niepodległości po okresie zaborów i klęskę Związku Sowieckiego w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 roku. Los zesłańców był wyjątkowo tragiczny, część spośród nich zmarła już w czasie transportu do miejsca przeznaczenia, inni zginęli w miejscach zesłania i tylko części z nich udało się powrócić po latach do Ojczyzny. Dziś, gdy wspominamy tę bolesną i tragiczną kartę naszej historii, po raz kolejny uświadamiamy sobie, jak wielkim złem jest wojna i do czego doprowadził rosyjski i niemiecki imperializm. Historia ta to nie tylko wiedza o dawnych wydarzeniach, ale również podstawa do lepszego zrozumienia otaczającej nas rzeczywistości. Dlatego tak ważna jest edukacja historyczna dzieci i młodzieży. Właściwym przesłaniem do współczesnych i przyszłych pokoleń są słowa Marszałka Józefa Piłsudskiego: „Naród, który nie szanuje swej przeszłości, nie zasługuje na szacunek terażniejszości i nie ma prawa do przyszłości”.

Historia zatoczyła koło i dzisiaj stajemy znowu przed fundamentalnym obowiązkiem zapewnienia bezpieczeństwa i niepodległości naszej Ojczyźnie w obliczu współczesnej odsłony odwiecznego rosyjskiego imperializmu. Pamięć o Zesłańcach Sybiru musi stanowić ważną część świadomości patriotycznej Polaków, a patriotyzm jest podstawą silnego państwa oraz bezpieczeństwa Rzeczypospolitej.

Wyrażam głębokie uznanie i dziękuję Panu Wójtowi, Panu Dyrektorowi oraz wszystkim Mieszkańcom Ziemi Łomżyńskiej za pielęgnowanie pamięci o naszych rodakach oraz oddany hołd mieszkańcom Podgórze, Giełczyna, Starej Łomży, Kupisk i wielu innych miejscowości oraz wszystkim, którzy w latach 1940-1944 zostali wywiezieni w głąb ZSRS, którzy cierpieli i ginęli na Syberii oraz Ich rodzinom. Pamięć o wszystkich pomordowanych i poległych w czasie II wojny światowej stanowi ważny wkład w kształtowanie świadomości historycznej mieszkańców i współczesnego patriotyzmu Polaków.

Białystok, 9 lutego 2025 roku

Z wyrazami szacunku

